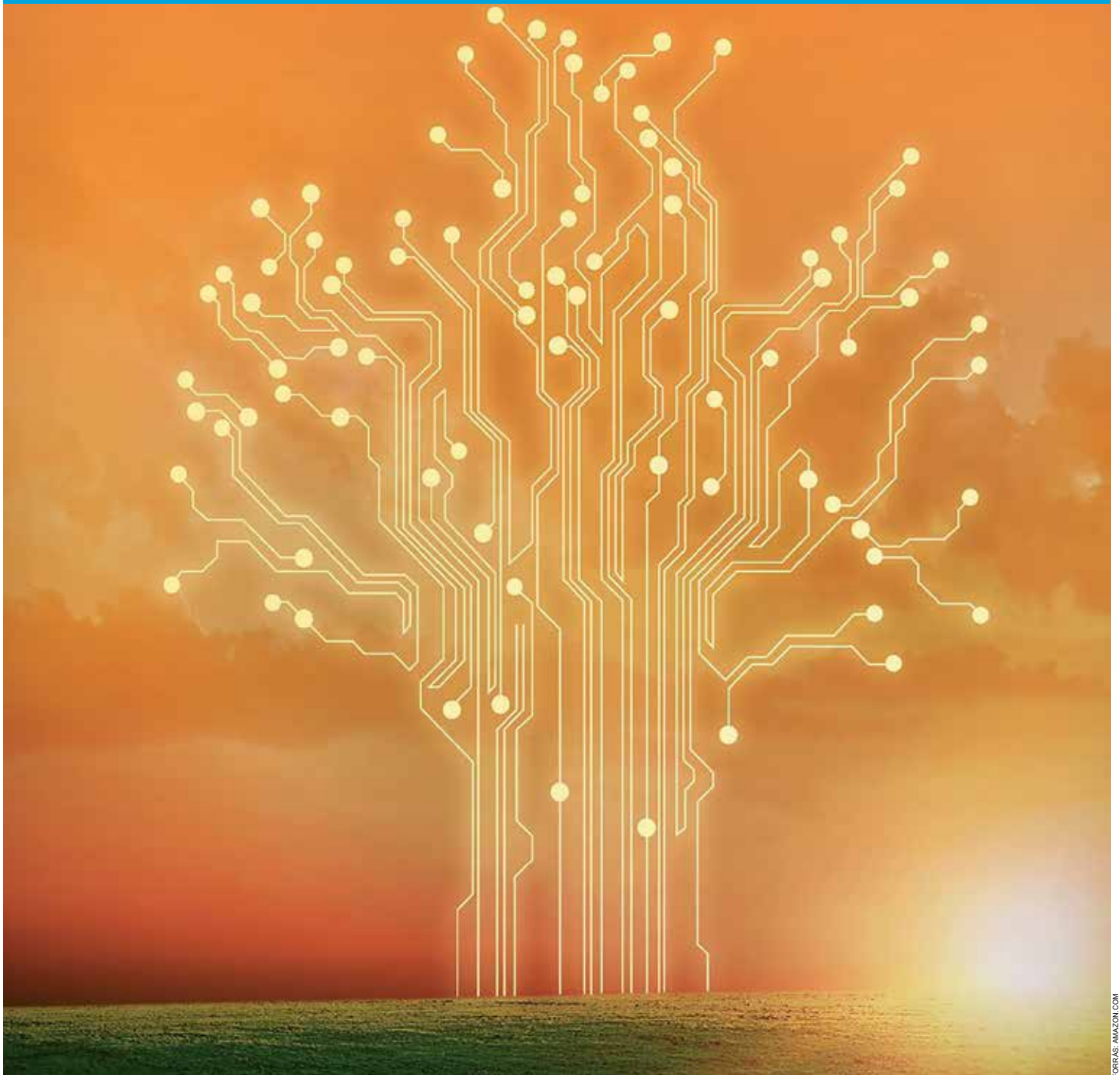

ÁLOM A MAGYAR SZILÍCIUM-VÖLGYRŐL

Lesz-e az észthez hasonló digitális csoda hazánkban?

FORRÁS: AMAZON.COM

Egy válság mindig új lehetőségeket is nyújt, ezt bizonyítja a magyar startup-ökoszisztéma Nagy Öregeinek friss kezdeményezése is. „Maffiába” tömörülve, erős szakmai hátszéllel (Google -IVSZ- Design Terminál) próbálnak a digitális ugarból magyar Szilícium-völgyet varázsolni a koronavírus-járvány második hulláma előtt és után. Nem bíztak semmit a véletlenre, az ész startup-állam jól bejáratott példáját követik, viszont lehet, hogy álmuk csak részben válhat valósággá.

Eddig is akadtak ugyan világhíres startupok Magyarországon, de a mostani startup-maffiás kísérlet nívója az, hogy már a kezdetek kezdetétől a nemzetközi piac elvárásaival szembesítik, és hozzájuk mérve nevelik az érdemleges új kezdeményezéseket, hogy ne csupán a beléjük fektetett pénz volumene legyen majd a meghatározó további sorsukban, hanem a minőség (minél többen legyenek Y Combinator érettek). Ezt a folyamatot segítik az első generációs startup-apostolok, megélt sikereikből és tapasztalataikból is biztosítva a tudáskörforgást és azt a dinamikát, mellyel a startup-világ magyar reménységei még nem igazán rendelkezhetnek. Elsősorban hidat szeretnének építeni a startupos fenegyerekek a nemzetközi piac felé, de egyben egy olyan új, magyar környezet kialakításán ügyködnek (ez lenne a Magyar Szilícium-völgy), mely ugyan a külföldi terjeszkedést tartja a szeme előtt, de azért helyben tartaná az általuk gründolt vállalkozásokat (a bennük dolgozó magyar munkaerőt), és új társadalmi értéket is teremt a startupperkedés magyar művészetéből.

A maffia, mint pozitív márka

A név nem cseng túl jól, de a külföldi elit startupos világban már pozitív felhangokkal rendelkezik. A sikeres céget már „felnevelő”, majd azt okosan értékesítő és dörzsölt, minden hájjal megkent alapító atyákat nevezik így a szlengben. Azokat, akik nem tudtak akartak kiszállni a startupos pörgésből, így mentorként vagy átállva a „Sötét Oldalra” befektetőként kerültek a fiatalabb generációs startupok vezetői tanácsaiba. (Lásd *Hodicska Gergely* „Felhő” – a startup-világ egyik szakmai celebjé – példáját, aki most vezetőként segíti a Bitrise mobilapp-fejlesztői PaaS-céget.) A Paypal-maffiát mindenki ismeri a tengeren túlról, nélkülük a Szilícium-völgy nem létezhetne (*Peter Thiel*, *Elon Musk* és a többiek). A Startup Hungary nem más, mint a magyar exitált vagy befektetői vénával is rendelkező kiváló elmék szövetsége, immár intézményesülve és hivatalossá téve eddigi, szürke eminenciásokként betöltött mentori szerepüket. Az ötlet a sokkal kelet-európaiabb (így jobban is adaptálható) EstonianMafia modelljét követné, a lényeg az, hogy a nemzeti startup-vállalkozók olyan szövetségben tömörülnek, mely hatékonyan tudja képviselni és közvetíteni értekeiket és igényeiket a nagyvállalatok, oktatási intézmények, (és mára a legfőbb befektetővé előlépett) állam megfelelő szervei, korifeusai és a nemzetközi befektetők felé. A Startup Hungary már indulása kezdetén biztosította háttérét a Google Magyarországnak, az IVSZ és a Design Terminál támogatásával vértelve fel magát. Ez még csak a kezdet, az alapítványi struktúrában működő független szervezet keresi leendő partnereit és támogatóit a világ minden részéről.

Az ész csoda

Minden digitális sikertörténet mögött kemény munka rejlik. A jövő digitális mintaállamaként emlegetett balti ország már 1997-ben elkezdte önmagát digitalizálni kisebb vagy nagyobb sikerrel. A 23 év jelzi azt, hogy nem volt nekik sem kis falat az e-közigazgatás bevezetése, ami mára azt jelenti, hogy egy ész állampolgár összes közügyének 99 százalékát el tudja intézni online.

A transzformáció nagy lépése volt a digitális személyi igazolvány bevezetése 2002-ben, ami 1,3 millió állampolgár belépését jelentette az online javak világába. 2005-ben így már a választásokat is online tudták megtartani. A következő nagyobb lépcső a bitcoin világalma előtt a blokklánc éles bevetése volt a közigazgatás, egészségügy, valamint a kereskedelem területén. A kiberbiztonságot és a teljes digitalizálást végül kényszerűségből vezették be, az országot ért 2007-es masszív orosz támadások után, amikor is a hackerek teljesen megbénították a balti ország kormányzati és banki infrastruktúráját (egy szovjet katona szobrának elszállítása miatt kezdődött az egész). Nem véletlen, hogy ennek eredményeként ma a NATO kiberbiztonsági ügynöksége is itt működik.

Észtország azért is vonzó, mert bárki céget alapíthat az EU-n belül minimális költséggel, ez pedig egy eleven, innovációkkal teli startup-ökoszisztéma létrejöttét eredményezte. Az ész startupok jelentőségét jelzi az is, hogy a beléjük befektetett kockázati tőke már 2017-ben is meghaladta a 328 millió dollárt. A startupok népszerűségét az ész állam is jól tudja kamatoztatni, hiszen ezek a munkabérekre kifizetett adóterhekből származó bevételeinek már több mint a 25 százalékát jelentik.

A második hullám előtt

Nagy feladatot vettek a vállukra a Startup Hungary alapítói a COVID-19 utáni zavaros helyzetben, amikor is az állami tőkebefektetés lehet a startup-ökoszisztéma egyedüli megváltója, tervük akár még be is válhat. A járvány miatt kötelező digitalizáció folytatásának és hibás metódusainak csak egy jól működő startup-ökoszisztéma lehet majd a megváltója. Más kérdés, hogy az új befektetők ezt a diszrupciós potenciált mennyire szeretnék majd az új szervezettel megosztani, egyáltalán meghallgatni őket. Más kérdés az is, hogy Budapestet nehezen lehet ma már *Oszkó Péter* (a legismertebb startup-befektető OXO Holding vezetője) szerint startup-fővárosnak nevezni. Maga a főváros a múltban eléggé fura módon állt az ilyen jellegű vállalkozások megjelenéséhez (idegenkedett tőlük), nem csoda, ha a Maffia tagjai mind külföldön futottak be. A mostani kormány és főváros viszonya alapján eléggé kétséges, hogy a városmenedzsment legfőbb új értékévé válna a maffiások álma. Pedig már Bukarest is megelőzött minket, és nem 23, hanem maximum 2 év alatt kellene felzárkózni hozzá. Ehhez pedig még a Google és a meglévő „maffiás” társszervezetek sem tűnnek elég erősnek.

Tölgyes László